

Europos Parlamento (EP) užsakymu atlikta apklausa atskleidė, jog Lietuvos gyventojai teigiamai vertina ES veiksmus pandemijai įveikti ir pritartų didesnėms ES sveikatos politikos galioms. Kita vertus, EP parama ekonomikai lietuviams atrodo svarbesnė nei rūpestis visuomenės sveikata. Apklausa taip pat atskleidė mažėjantį Lietuvos gyventojų pasitenkinimą demokratijos veikimu tiek ES, tiek savo šalyje.

Daugiau kaip du trečdaliai lietuvių ir pusė visų europiečių patenkinti ES veiksmais pandemijai įveikti. Lietuviai jaučia netikrumą dėl pandemijos, bet ne bejėgiškumą. Karantino ribojimus pateisina pusė Lietuvos gyventojų.

Aštuoni iš dešimties europiečių teigia girdėję apie ES inicijuotas priemones ar veiksmus pandemijai įveikti, o beveik pusė (48 proc.) teigia žinantys, kokios tai priemonės (Lietuvoje – 53 proc.). Lietuvoje net 68 proc. gyventojų patenkinti ES pandemijos valdymo priemonėmis, o visoje ES – tik 48 proc. ES šalių solidarumu kovojant su pandemija patenkinti 44 proc. europiečių ir 61 proc. lietuvių.

31 proc. europiečių ir 36 proc. lietuvių nurodė, kad pandemija atsiliepė jų asmeniniams finansams, o 26 proc. europiečių ir net 38 proc. lietuvių teigė laukiantys tokio poveikio ateityje. Nors 58 proc. ES gyventojų mano, kad dėl pandemijos taikomų ribojimų nauda sveikatai atsveria jų ekonominę žalą, Lietuvoje su šiuo teiginiu sutinka tik 51 proc. apklaustųjų. 52 proc. lietuvių jaučia netikrumą dėl pandemijos – tai daugiau nei visos ES rodiklis (45 proc.). Kita vertus, Lietuvoje gerokai mažiau gyventojų jaučia bejėgiškumą (21 proc. palyginti su 30 proc. visoje ES), o daugiau – pasitikėjimą (19 proc. palyginti su 15 proc.).

Lietuviai palankiau vertina Europos Sąjungą nei daugelis europiečių. Jie pritartų didesnėms ES galioms sveikatos politikoje. Vis dėlto parama ekonomikai ir kova su skurdu lietuviams atrodo svarbesni EP prioritetai nei sveikata.

Lietuvoje 60 proc. gyventojų palankiai vertina ES – tai gerokai daugiau nei bendras ES rodiklis (48 proc.). Neigiamai ES vertina 12 proc. lietuvių ir 17 proc. visų europiečių, o likusieji – neutraliai. Vis dėlto nemaža dalis gyventojų norėtų reformų: 35 proc. lietuvių ir 23 proc. europiečių patenkinti tuo, kaip ES veikė iki šiol, o 33 proc. lietuvių ir 47 proc. europiečių iš esmės palaiko ES, bet norėtų matyti ją kitokią. Net 85 proc. lietuvių ir 74 proc. europiečių norėtų, kad ES įgytų daugiau galių įveikti tokias krizes kaip COVID-19 pandemija.

Paklausti, kam ES turėtų teikti pirmenybę kovojant su pandemija, europiečiai visų pirma

įvardijo prieigą prie saugių ir veiksmingų vakcinų (39 proc.), medicinos priemonių ir vakcinų kūrimo finansavimą (29 proc.), Europos krizių strategijos kūrimą (28 proc.) bei Europos sveikatos politikos kūrimą (25 proc.). Vis dėlto Lietuvos gyventojai, kitaip nei dauguma europiečių, linkę manyti, jog parama ekonomikai ir darbo vietų kūrimui, taip pat kova su skurdu ir socialine atskirtimi turėtų būti svarbesni Europos Parlamento prioritetai nei visuomenės sveikata.

Nepaisant vyraujančio pasitikėjimo Europos Sąjunga, mažėja gyventojų optimizmas ir pasitenkinimas demokratijos veikimu tiek ES, tiek Lietuvoje. Tikimasi, kad padėti galėtų pakeisti Konferencija dėl Europos ateities.

61 proc. lietuvių ir vos 34 proc. visų europiečių mano, kad reikalai ES klostosi tinkama kryptimi – rudenį taip manė 70 proc. lietuvių ir 39 proc. europiečių. Nuo 54 iki 48 proc. Lietuvoje sumažėjo manančių, kad jų šalyje reikalai klostosi tinkama kryptimi (visoje Europoje taip mano dar mažiau – vos 32 proc.). Nors dauguma Lietuvos gyventojų (72 proc.) optimistiškai tebevertina ES ateitį ir tuo lenkia bendrą ES rodiklį (64 proc.), rudenį Lietuvoje šis rodiklis buvo 77 proc.

63 proc. Lietuvos gyventojų (palyginti su 55 proc. europiečių) teigiamai vertina tai, kaip demokratija veikia ES, tačiau vos pusė patenkinti tuo, kaip demokratija veikia Lietuvoje. Palyginti su praėjusiu rudeniu, Lietuvoje pasitenkinimas demokratijos veikimu sumažėjo 3-4 proc. punktais. Po ilgoko šio rodiklio kilimo Lietuvoje ėmė mažėti manančių, jog į jų nuomonę atsižvelgiama. Kad į jų nuomonę atsižvelgiama ES, mano 34 proc. lietuvių (rudenį buvo 37 proc.) ir 45 proc. visų europiečių. Kad į jų nuomonę atsižvelgiama jų šalyje, mano 38 proc. lietuvių (buvo 40 proc.) ir 58 proc. europiečių. 48 proc. lietuvių mano, jog ES atsižvelgiama į jų šalies nuomonę – rudenį taip manė 55 proc., o visoje ES taip mano 62 proc. gyventojų.

Tikimasi, kad padėti pakeis visoje ES prasidedanti Konferencija dėl Europos ateities, į kurią gali įsitraukti kiekvienas ES pilietis. Net 73 proc. lietuvių įsitikinę, kad ji sustiprins Europos demokratiją, o 47 proc. norėtų asmeniškai įsitraukti į jos veiklą. Tam sukurta speciali [skaitmeninė platforma](#).

„Eurobarometro“ apklausa Europos Parlamento užsakymu atlikta kovo 16 - balandžio 12 d. visose 27 ES valstybėse tiesioginių interviu bei interneto apklausų būdu. [Išsamius apklausos duomenis galima rasti čia.](#)

